

Jak wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych wpłyną na bezpieczeństwo na Bliskim Wschodzie?

Jakub Klepek

30.10.2020

Analiza w skrócie:

- Wyniki wyborów prezydenckich w Stanach Zjednoczonych zadecydują m.in. o przyszłości amerykańskich sojuszy, rozmieszczeniu wojsk USA i rozwoju konfliktów na Bliskim Wschodzie .
- Zarówno Donald Trump jak i Joe Biden odcisnęli swoje piętno w procesie kształtowania polityki bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu.
- Kandydaci różnią się poglądami dotyczącymi umowy nuklearnej z Iranem oraz kontynuacji sojuszu z Arabią Saudyjską, natomiast zgadzają się co do kwestii wspierania Izraela i zmniejszenia liczby wojsk amerykańskich w Afganistanie, Syrii i Iraku.

Aktualna kampania prezydencka, w której biorą udział Donald Trump i Joe Biden, jest zdominowana problemami wewnętrznymi USA. Pandemia koronawirusa, jej negatywny wpływ na gospodarkę i zamieszki na ulicach to główne wyzwania, z którymi muszą się zmierzyć kandydaci na urząd prezydenta. **Co warto podkreślić, od wyniku wyborów w Stanach Zjednoczonych będą zależeć nie tylko losy USA, lecz także w dużym stopniu porządek i bezpieczeństwo na Bliskim Wschodzie.**

Umowa nuklearna z Iranem

Biden i Trump zgodnie uznają Iran za poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa USA i ich sojuszników w regionie Bliskiego Wschodu. Polityka kandydatów względem Iranu różni się, co wynika z odmiennego doświadczenia zgromadzonego przez obu polityków. Podczas prezydentury Baracka Obamy Stany Zjednoczone, wraz z resztą członków Rady Bezpieczeństwa ONZ, podpisały porozumienie nuklearne z Iranem, który zgodził się na ograniczenie rozwoju swojej działalności nuklearnej i zezwolił na międzynarodowe inspekcje ekspertów w zamian za zastopowanie wyniszczających irańską gospodarkę sankcji. Umowa była swego rodzaju gwarancją kontroli nad Teheranem w kwestii rozwoju przez reżim Ajatollahów broni nuklearnej. Dzięki zniesieniu sankcji Iran odzyskał dostęp do ponad \$100 miliardów zamrożonych środków finansowych i mógł wrócić do międzynarodowego handlu ropą naftową na giełdach światowych¹. **Z jednej strony podpisanie tzw. *Nuclear Deal* było wtedy postrzegane jako „historyczna umowa, która uniemożliwi Iranowi nabycie broni**

¹ BBC News, *Iran nuclear deal: Key details*. Dostępne na: <https://bbc.in/2GELxce>

jądrowej²” oraz duży sukces administracji Obamy, której Joe Bidenem był przecież kluczową postacią. Z drugiej zaś, rozkwit irańskiej gospodarki pozwolił jednak Teheranowi na zwiększenie finansowania jego zagranicznych sojuszników, w szczególności zaś reżimu Bashar’a al-Assada w Syrii.

Polityka USA wobec Iranu zmieniła się diametralnie w 2017 roku, gdy urząd prezydenta objął Donald Trump. Porozumienie nuklearne zostało przez niego nazwane „najgorszą umową w historii Stanów Zjednoczonych³”, nie było więc wielkim zaskoczeniem gdy **Trump wycofał się z jego postanowień i zastosował wobec Iranu tzw. sankcje wtórne.** Nie uderzyły one bezpośrednio w Iran, lecz w banki i firmy międzynarodowe, które handlują irańską ropą, co w praktyce postawiło wiele krajów przed ultimatum: handel ropą z Iranem lub interesy ze Stanami Zjednoczonymi. Władze Teheranu zdecydowały się odstąpić od umowy i zapowiedziały kontynuację programu wzbogacania uranu, co z kolei wywołało międzynarodowe poruszenie i obawy przed rozwojem irańskiej broni atomowej.

Realną groźbą bezpośredniej wojny Teheranu z Waszyngtonem było **zlikwidowanie irańskiego Generała Qassim’a Suleimni’ego 3 stycznia 2020 roku.** Suleimani kierował elitarną jednostką irańskich sił specjalnych al-Quds, która – wyposażając szyckie milicje w broń i zapewniając ich członkom trening – przyczyniła się do śmierci setek amerykańskich żołnierzy.

Donald Trump postrzega Iran jako duże zagrożenie w regionie i będzie podejmował działania w celu dalszego **osłabienia irańskiej gospodarki.** Zneutralizowanie irańskiego generała Suleimani’ego spowodowało czasowe rozmieszczenie większej liczby wojsk w regionie. Amerykański prezydent będzie kontynuował prowadzenie polityki zgodnie z koncepcją „America First” (zakłada ona stawianie amerykańskiego dobra i interesów ponad wszystko inne). **Kierując się tą myślą, Trump będzie kontynuował sprowadzanie amerykańskich wojsk do kraju i stawiał na presję ekonomiczną wobec osłabionej pandemią COVID-19 i sankcjami gospodarką Iranu.** Jednakże, administracja Trumpa wraz z sojusznikami dalej będzie ściśle monitorować działania Iranu i ich sojuszników w regionie oraz reagować w zależności od rozwoju sytuacji.

² The White House, *The Historic Deal that Will Prevent Iran from Acquiring a Nuclear Weapon*. Dostępna: <https://bit.ly/34HHSSK>

³ Radio Free Europe, *It’s Time To Talk About The Iran Nuclear Deal*. Dostępne na: <https://www.rferl.org/a/iran-nuclear-deal-trump-renegotiate-worst-deal-in-history/28273337.html>

Natomiast były wiceprezydent Joe Biden wyraził chęć ponownego dołączenia Stanów Zjednoczonych do *Nuclear Deal*. **Biden obiecuje nowe podejście do rozmów z Iranem i prowadzenie twardszych negocjacji dyplomatycznych, które w założeniu miałyby zmusić Teheran do przestrzegania zasad umowy.** Sankcje miałyby zostać zniesione tylko w przypadku potwierdzenia przez międzynarodowych i niezależnych ekspertów przestrzegania przez Iran wynegocjowanych ns nowo warunków umowy. Co prawda Biden nie zakłada stacjonowania dużych jednostek wojskowych przy granicy z Iranem, jednak wspominał on o stosowaniu precyzyjnych ataków amerykańskich wojsk specjalnych, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Większy brat: amerykańskie wsparcie dla Izraela

Niezaprzeczalnie, obecny okres jest jednym z najlepszych w historii relacji obu krajów. **Prezydent Trump oraz premier Izraela Benjamin Netanyahu utrzymują bliskie relacje i zapewniają sobie wzajemne poparcie w polityce wewnętrznej i międzynarodowej.** Przeniesienie ambasady do Jerozolimy w 2018 roku, uznanie wzgórz Golan jako część Izraela i ogromne umowy na sprzedaż broni to tylko niektóre efekty współpracy między administracjami Trump'a i Netanyahu. Utworzenie planu pokojowego oraz udział w doprowadzeniu Zjednoczonych Emiratów Arabskich (ZEA), Bahrajnu i Izraela do podpisania umowy to początek dłuższego planu administracji Trumpa, który ma na celu m.in. utworzenie trwałego sojuszu USA z państwami Zatoki Perskiej w walce z irańskimi wpływami w regionie. Trump i Netanyahu będą nadal kontynuowali dyplomatyczne działania w regionie zachęcając państwa Zatoki do współpracy w celu osłabienia irańskiej gospodarki. **Kooperacja ZEA, Bahrajnu i Izraela w tym zakresie pozwoli Trump'owi wycofać większość amerykańskich wojsk z Bliskiego Wschodu i przekazać część odpowiedzialności za tonowanie irańskich ambicji wyżej wymienionym krajom.**

W przypadku wygranej, Joe Biden będzie kontynuować wsparcie militarne i dyplomatyczne dla Izraela. Biden jest zwolennikiem **rozwiązania dwupaństwowego** i do jego realizacji będzie dążyć, natomiast jest przeciwny idei aneksji Zachodniego Brzegu przez wojska izraelskie. Rozwiązanie dwupaństwowe to jedno z proponowanych rozwiązań konfliktu palestyńsko-izraelskiego, które zakłada, że terytorium powinno być podzielone pomiędzy dwie grupy etniczne: Żydów oraz Palestyńczyków. Postawienie na Izrael jako najważniejszego

sojusznika w regionie może owocować kolejnymi umowami na sprzedaż broni przez Stany Zjednoczone, dalszym zacieśnieniem relacji, oraz zwiększoną liczbą wspólnych ćwiczeń wojskowych. **Sztab Bidena obiecał zablokowanie działań Organizacji Narodów Zjednoczonych skierowanych przeciwko Izraelowi⁴**. Ambasador Stanów USA w Izraelu, David Friedman ostrzegł, że zmiana prezydentury w Stanach Zjednoczonych może zaburzyć sprawnie funkcjonującą politykę przeciwko Iranowi. Friedman uważa, że powrót do umowy nuklearnej z Iranem, zwolennikiem czego jest Biden, będzie niekorzystny dla całego regionu, w szczególności zaś Izraela, Arabii Saudyjskiej, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Bahrajnu, Kataru i Kuwejtu⁵.

Sprawa palestyńska

Wielu kandydatów na urząd prezydenta w nowoczesnej historii Stanów Zjednoczonych obiecywało rozwiązanie „sprawy palestyńskiej”. Obecne działania Izraela i państw Zatoki Perskiej odwróciły uwagę od Palestyńczyków i ich narastających problemów. Palestyńskie władze mocno skrytykowały pozycję sąsiadów w regionie i nazwały ich działania wbiciem „noża w plecy.” **Niezależnie od wyniku wyborów, Turcja i Iran mogą starać się wykorzystać obecną sytuację na swoją korzyść podgrzewając Palestyńską niechęć do arabskich reżimów, które porozumiały się z Izraelem.**

Dla Trumpa, mimo że amerykańskie interesy są zawsze na pierwszym miejscu, bezpieczeństwo Izraela i sojuszników w regionie jest szczególnie ważne. Jako doświadczony przedsiębiorca liczy on na **umowy handlowe i surowcowe z państwami Zatoki**, zaś problem palestyński jest dla niego kwestią raczej drugorzędną. „Plan Pokojowy dla Bliskiego Wschodu” Trumpa został skrytykowany za raczej jednostronne podejście do konfliktu. Aż 94% Palestyńczyków nie zgodziło się z proponowanym planem, nic powinno być więc zaskoczeniem, że został on odrzucony przez władze Autonomii Palestyńskiej. Na podjętą decyzję wpłynęło również wcześniejsze uznanie przez Trumpa Jerozolimy za stolicę Izraela i przeniesienia tam amerykańskiej ambasady. Brak konkretnego porozumienia oraz chęci dialogu może wywołać poważne konsekwencje w regionie. **Palestyńskie organizacje zbrojne, na czele z Hamasem,**

⁴InTheseTimes, *Biden Promises a Return to the Obama Era. That’s Bad News for Palestinians.* Dostępna: <https://bit.ly/2Fhy5uc>

⁵The Times of Israel, *US envoy Friedman: If Biden wins, it will be bad for Israel and Gulf on Iran.* Dostępna: <https://bit.ly/36NsRS4>

mogą szukać międzynarodowej uwagi i posunąć się do przeprowadzenia ataków terrorystycznych na terenie Izraela by zwrócić uwagę innych państw na swój problem.

Prezydentura Joe Bidena również nie wróży Palestyńczykom wymarzonej przyszłości. Powrót do „ery Obamy” po wybraniu Bidena oznacza zbrojny i dyplomatyczny parasol ochronny rozłożony nad Izraelem. Dodatkowo, Biden obiecał przekazać Izraelowi ponad 38 miliardów dolarów pomocy w postaci sprzętu wojskowego w następnej dekadzie⁶. To oznacza porażkę Palestyńczyków w walce o „równe szanse” i klęskę w osiągnięciu ich celów politycznych. Biden naraził się Turcji, czyli krajowi, który utrzymuje z Autonomią Palestyńską bliskie relacje. Były wiceprezydent wypowiadając się o polityce wewnętrznej Turcji rozgniewał członków partii rządzącej AKP (Partia Sprawiedliwości i Rozwoju). Wezwanie Turcji do zaprzestania prowokowania Grecji na Morzu Śródziemnym i krytykę w sprawie meczetu Hagia Sofia (Biden wezwał prezydenta Erdoğan do cofnięcia decyzji o przekształceniu świątyni Hagia Sofia w meczet i ponownego otwarcia jej jako muzeum, przy zapewnieniu równego dostępu dla wszystkich zwiedzających) tureckie media opisują jako amerykański interwencjonizm znany z czasów prezydentury Obamy. **Konflikt Bidena z Turcją może mocno wpłynąć na bezpieczeństwo na Bliskim Wschodzie, szczególnie Syrii oraz Libii, a także współpracę wojskową w ramach sojuszu NATO.**

Powrót do domu

Administracja Donalda Trumpa kontynuowała odziedziczone po poprzedniej administracji zaangażowanie w konflikt zbrojny na terenach Syrii i Iraku, co przyczyniło się do nałożenia sankcji ekonomicznych na reżim Bashar’a al-Assad’a. **Ponieważ gospodarka Syrii w znacznym stopniu uzależniona jest od Iranu, na przyszłość dyktatury al-Assad’a znaczny wpływ mieć będzie wynik amerykańskich wyborów prezydenckich.**

Donald Trump podczas walki o fotel prezydenta Stanów Zjednoczonych wypowiadał się krytycznie o amerykańskich interwencjach wojskowych w Libii i Iraku, które rozpoczęły się za prezydentury Geорга W. Busha oraz były kontynuowane za rządów Obamy i Bidena. Jego zdaniem jest to główny powód trwających do dziś konfliktów w regionie. Obecny prezydent po ogłoszeniu pokonania tzw. Państwa Islamskiego obiecał zredukowanie liczby wojsk

⁶InTheseTimes, *Biden Promises a Return to the Obama Era. That’s Bad News for Palestinians.* Dostępna na: <https://bit.ly/30NR9YG>

amerykańskich na tym obszarze. **Trump będzie starał się zminimalizować liczbę amerykańskiego wojska na terenach Syrii i Iraku, pozostawiając tam jedynie siły specjalne i wojsko które będzie strzegło amerykańskich interesów naftowych.** Jak wspomniano wyżej, Trump prawdopodobnie będzie działał na rzecz osłabienia irańskiej gospodarki, co wpłynie finansowo i gospodarczo na Syrię Assada, który z kolei może zostać zmuszony do szukania międzynarodowej pomocy i dialogu, zamiast ciągle trwać w oparciu o pomoc Iranu.

Demokrata Joe Biden w razie wygranej będzie starał się zniwelować skutki wojen w Syrii i Iraku, które pogłębiły zagrożenie dla bezpieczeństwa i stabilności państw w regionie. Amerykańska interwencja wojskowa w 2014 roku rozpoczęła niekończącą się wojnę domową w Syrii i umożliwiła rozwój organizacji terrorystycznych (m.in. ISIS). **Biden skupi się na planie powrotu amerykańskich wojsk do domu. Wojska regularne armii Stanów Zjednoczonych mają być zastąpione małymi, szybkimi i skutecznymi oddziałami wojsk specjalnych, których głównym celem będzie walka z terroryzmem.** Biden po przenegocjowaniu umowy nuklearnej z Iranem może zgodzić się na zniesienie niektórych sankcji i powrót Iranu na światowy rynek. Oznaczałoby to złapanie wiatru w żagle przez syryjską gospodarkę, osłabienie efektywności amerykańskich sankcji nałożonych na syryjski reżim, oraz tym samym przyczynienie się do umocnienia władzy Bashar'a al-Assad'a.

Bush zaczął, Obama próbował, Trump ma szansę zakończyć

Podczas obecnego kryzysu wewnętrznego w Stanach Zjednoczonych, kandydaci rzadko poruszają temat najdłuższej wojny w historii USA, czyli konfliktu zbrojnego w Afganistanie. Jest to temat szczególnie drażliwy dla amerykańskich liderów, którzy od wielu kadencji szukają skutecznego i bezpiecznego rozwiązania tej kwestii. Rozmowy pokojowe między Talibami a rządem afgańskim w stolicy Kataru dały nadzieję na rozładowanie konfliktu w następnych kilku latach, lecz do tego czasu Stany Zjednoczone muszą prowadzić rozważne działania dyplomatyczne by nie zmarnować szansy na zażegnanie trwającej ponad 20 lat wojny.

Trump zakłada sprowadzenie stacjonujących w Afganistanie wojsk amerykańskich z powrotem do kraju. Umowa podpisana z talibami w lutym 2020r. po 18 latach wojny dała

nadzieję na osiągnięcie pokojowego rozwiązania. Bezpieczeństwo w Afganistanie zależy od tego, czy obie strony będą się wywiązywać z dotrzymania postanowień.

Trump'owi udało się zrobić coś, co Biden chciał osiągnąć kilka lat temu. W 2009 roku wiceprezydent sprzeciwił się wysłaniu tysięcy dodatkowych żołnierzy do Afganistanu i wnioskował o wysłanie tam małych grup antyterrorystycznych, składających się z sił specjalnych, które miałyby zwalczać wpływy al-Kaidy w regionie. Można więc wnioskować, że w razie wygranej Biden skupi się na ściągnięciu dużej liczby wojsk Stanów Zjednoczonych do kraju.

Kandydaci natomiast mają różne zdanie na temat umowy pokojowej z talibami. Biden krytykował rozmowy pokojowe, sam nie przedstawiając szczegółów ich modyfikacji. Wiadome jest jednak, że chce on wprowadzić program „counterterrorism plus”. **Dotyczy on całego Bliskiego Wschodu i polega na użyciu, w razie potrzeby, małych grup sił specjalnych i agresywnych nalotów powietrznych.** Biden również nie jest zainteresowany kolejną próbą pomocy w budowaniu struktur Afganistanu i będzie skupiał się jedynie na interesach Stanów Zjednoczonych⁷.

Strategiczny sojusz z Arabią Saudyjską

Arabia Saudyjska, obok Izraela, to największy sojusznik Stanów Zjednoczonych w regionie. Ogromne umowy komercyjne oraz handel bronią z Królestwem dostarczają USA miliony dolarów rocznie. Następca saudyjskiego tronu Mohammed Bin Salman może liczyć na wsparcie Prezydenta Trump'a. Sprzedaż broni ze Stanów Zjednoczonych opiewa na sumę ok. 250 milionów dolarów z dużym potencjałem na wzrost. **W przypadku swojego zwycięstwa Trump planuje zintensyfikować handel uzbrojeniem i ćwiczenia wojskowe z Arabią Saudyjską.**

Trump nie pozwoli Kongresowi na nałożenie sankcji przeciwko Arabii Saudyjskiej, które miałyby być odpowiedzią na łamanie praw człowieka przez Królestwo⁸. **Saudyjsko-**

⁷ The New Arab, *Regardless of who wins in November, the US is likely to stay in Afghanistan*. Dostępna: <https://bit.ly/3iKXCJK>

⁸ Forbes, *We're Number One: U.S. Dominates Global Arms Trade — Again*. Dostępna: <https://bit.ly/2SEj7Bp>

amerykański sojusz gra też strategicznie bardzo ważną rolę przeciwko irańskim wpływom w regionie. Wybrany na drugą kadencję Trump prawdopodobnie nadal będzie wspierał prowadzoną przez Saudyjczyków wojnę w Jemenie i używał prezydenckiego prawa weta w razie sprzeciwu Kongresu.

Osią podziału między kandydatami w obecnych wyborach są kontrowersyjne szczegóły zabójstwa dziennikarza Jamala Khashoggię. Joe Biden wydał oficjalny komunikat w rocznicę niewyjaśnionego zabójstwa Khashoggię, w którym opisał swój plan względem Królestwa. Ma on zamiar zacząć od ponownej oceny stosunków z Arabią Saudyjską i zakończyć wsparcie dla Saudów w wojnie w Jemenie. Jego zdaniem administracja Trumpa sprzedaje amerykańskie wartości za ropę i kontrakty na eksport uzbrojenia⁹. Były wiceprezydent zapowiada zerwanie umowy na sprzedaż broni z Rijadem, istnieje jednak możliwość, że może być to tylko obietnica wyborcza. Całkowite odcięcie się od saudyjskich pieniędzy wydaje się nierealne gdyż dotknięta wirusem amerykańska gospodarka nie może sobie w najbliższym czasie na to pozwolić. Arabia Saudyjska to bardzo poważny sojusznik Stanów w regionie, działający przeciwko irańskiemu reżimowi.

Wnioski:

Można postawić tezę, że bezpieczeństwo Bliskiego Wschodu jest poniekąd w rękach amerykańskich wyborców. To oni zadecydują o przyszłości i roli USA na Bliskim Wschodzie. To, co będzie miało szczególny wpływ na bezpieczeństwo regionu to różne podejście kandydatów do tematu przyszłości umowy nuklearnej z Iranem. Wsparcie dla Izraela pozostanie niezmiennie niezależnie kto wygra, a zostawieni sami sobie Palestyńczycy wspierani przez Turcję i Iran mogą szukać zbrojnej odpowiedzi w celu wyrażenia swojej frustracji i bezsilności. Od umowy nuklearnej z Iranem będzie również zależała przyszłość Syrii. Natomiast obaj kandydaci zapowiedzieli, że chcą by większość amerykańskich żołnierzy stacjonujących na Bliskim Wschodzie. Donald Trump liczy na zwiększenie eksportu broni i kontynuację sojuszu z Arabią Saudyjską. Wiceprezydent Biden, krytycznie patrząc na sojusz z Królestwem wyraził chęć pociągnięcia jego władz do odpowiedzialności za śmierć

⁹ CNN, *How Trump and Biden differ in policy stands towards Saudi Arabia?* Dostępne na: <https://bit.ly/3dnZs2t>

dziennikarza Jamala Khashoggiego i zaprzestania udzielania poparcia Saudom w ich konflikcie zbrojnym z Jemenem.

Rekomendacje dla Polski i NATO

- **Polska może wykorzystać amerykańską mediację w prowadzonych rozmowach między Izraelem a państwami Zatoki Perskiej do wzmocnienia handlu z krajami regionu, oraz polepszenia stosunków z Izraelem.** Konflikty dyplomatyczne między państwami arabskimi a Izraelem oraz konieczność zajęcia pozycji dyplomatycznej sprawiały, że decyzje, które popierały retorykę Izraela (takie jak na przykład zorganizowanie konferencji dot. Bliskiego Wschodu w Warszawie) osłabiały pozycję Polski jako partnera krajów arabskich. Po rozpoczęciu rozmów pokojowych przez Stany Zjednoczone między Izraelem a państwami Zatoki Perskiej, **Polska ma szansę na pogłębienie stosunków zarówno gospodarczych jak i handlowych z obiema stronami dotychczasowego sporu.** Otwarcie nowych drzwi dla polskiej gospodarki jest bardzo ważne, szczególnie podczas kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19.

- **Wyniki wyborów prezydenckich będą miały wpływ na stosunki amerykańsko-europejskie, w szczególności sojusz wojskowy NATO.** Donald Trump z pewnością będzie kontynuował swoją politykę „*pay for your share*”, która nakazuje wszystkim członkom Paktu wydawać przynajmniej 2% PKB na budżet obronny do 2024. roku. Polska przeznaczy na obronę w 2020 roku ponad 49 mld zł¹⁰ (2,1 proc. PKB) i **powinna prowadzić działania dyplomatyczne na rzecz zwiększenia wydatków na zbrojenia pozostałych członków Sojuszu. Wpłyne to pozytywnie na kolektywne poczucie bezpieczeństwa członków Sojuszu, w tym Polski.**

- Niezależnie od wyniku wyborów państwa członkowskie NATO powinny być przygotowane na bliską współpracę ze Stanami Zjednoczonymi w celu **koordynacji działań wojsk NATO na Bliskim Wschodzie.**

Ponad 15,000 żołnierzy z 38 krajów bierze udział w misji „Resolute Support” w Afganistanie¹¹. Misja ma na celu trening oraz doradztwo afgańskim siłom bezpieczeństwa oraz wspieranie

¹⁰Forsal.pl, *Polska wyda na obronę w 2020 roku ponad 49 mld zł. To 2,1 proc. PKB.* Dostępne na: <https://forsal.pl/artykuly/1449068,polska-wyda-na-obrone-w-2020-roku-ponad-49-mld-zl-to-21-proc-pkb.html>

¹¹ NATO, ‘Resolute Support Mission (RSM): Key Facts and Figures’ (Afghanistan, Resolute Support Mission, 2020) p.2

demokracji i procesu pokojowego. Większość niż połowę (8,000) stanowi personel wojskowy Stanów Zjednoczonych¹². **Państwa NATO powinny być gotowe na wycofanie się dużej liczby amerykańskiego personelu z Afganistanu i utworzyć wspólny plan razem z administracją zwycięskiego kandydata, który pozwoli na kontrolowany i bezpieczny przebieg powrotu wojsk sojuszników z Afganistanu i przekazanie władzy demokratycznie wybranemu afgańskiemu rządowi.** Należy wziąć pod uwagę, że mimo rozmów pokojowych, Afgańczycy nadal cierpią z powodu wielu ataków terrorystycznych, dlatego ścisła współpraca z nowo wybranym prezydentem Stanów Zjednoczonych jest istotna zarówno dla wprowadzenia pokoju w tym kraju i bezpieczeństwa stacjonującego tam personelu NATO.

¹² Ibid.

Źródła:

Al Jazeera, *A Biden presidency would not be good news for Palestine*. Dostępne na: <https://bit.ly/3lu1pNk>

Al Jazeera, *Are the US and Iran on the path to war?* Dostępne na: <https://bit.ly/2SH4QEG>

Al Jazeera, *Taliban says ready for talks next month if prisoner swap complete*. Dostępne na: <https://bit.ly/2Gwnc8x>

Al Jazeera, *Understanding the Iran deal: What, why and the next steps*. Dostępne na: <https://bit.ly/30Nt04o>

Anadolu Agency, *Biden falsely blames Turkey for 'provocative actions'*. Dostępne na: <https://bit.ly/2GIy7vE>

Axios, *Biden, troop levels and the 9/11 legacy*. Dostępne na: <https://bit.ly/3jIrxne>

BBC News, *Iran nuclear deal: Key details*. Dostępne na: <https://bbc.in/2GELxce>

BBC, *Afghan conflict: US and Taliban sign deal to end 18-year war*. Dostępne na: <https://bbc.in/3nuse5T>

BBC, *Revolutionary Guard Corps: Iran hits back at US terrorist claim*. Dostępne na: <https://bbc.in/3lu1rEW>

CNN, *How Trump and Biden differ in policy stands towards Saudi Arabia?* Dostępne na: <https://bit.ly/3dnZs2t>

CNN, *Middle East agreements brokered by Trump present opportunity for Biden if he wins election* Dostępne na: <https://cnn.it/3nyXdxB>

Financial Times, *Afghanistan Papers 'shed light on Biden's role in America's longest war*. Dostępne na: <https://on.ft.com/3nxTlgE>

Forbes, *We're Number One: U.S. Dominates Global Arms Trade — Again*. Dostępne na: <https://bit.ly/2SEj7Bp>

Foreign Policy, *The U.S. Election Will Determine Assad's Future*. Dostępne na: <https://bit.ly/2SECzht>

Fox News, *Tom Del Beccaro: Trump, Biden and the Middle East – Why 2020 election matters more than ever*. Dostępne na: <https://fxn.ws/3iH1CuL>

Forsal.pl, *Polska wyda na obronę w 2020 roku ponad 49 mld zł. To 2,1 proc. PKB*. Dostępne na: <https://forsal.pl/artykuly/1449068,polska-wyda-na-obrone-w-2020-roku-ponad-49-mld-zl-to-21-proc-pkb.html>

InTheseTimes, *Biden Promises a Return to the Obama Era. That 's Bad News for Palestinians.* Dostępne na: <https://bit.ly/2Fhy5uc>

Israel Policy Forum, *THE PALESTINIAN PUBLIC 'S PUSHBACK TO THE PEACE TO PROSPERITY PLAN.* Dostępne na: <https://bit.ly/3nz4fmg>

Los Angeles Times, *Biden won 't return U.S. Embassy to Tel Aviv, but can he undo other Trump moves in Mideast conflict?* Dostępne na: <https://lat.ms/3dep1Tb>

Middle East Eye, *Trump's debate failure against Biden is a savage blow to MBS, Putin and Johnson.* Dostępne na: <https://bit.ly/2SEuw4j>

Middle East Policy Council, *U.S. Presidential Politics and the Israeli/Palestinian Conflict.* Dostępne na: <https://bit.ly/3nHWAll>

Radio Free Europe, *It's Time To Talk About The Iran Nuclear Deal.* Dostępne na: <https://www.rferl.org/a/iran-nuclear-deal-trump-renegotiate-worst-deal-in-history/28273337.html>

Reuters, *The foreign policy issues that divide Trump and Biden.* Dostępne na: <https://reut.rs/3jPVRN2>

The Guardian, *No deal: why Trump 's plan for Palestine will only create more conflict.* Dostępne na: <https://bit.ly/3nxrMnt>

The Guardian, *The epic failure of our age: how the west let down Syria.* Dostępne na: <https://bit.ly/3jKF3qr>

The Guardian, *Trump 's Middle East peace plan: key points at a glance.* Dostępne na: <https://bit.ly/33I0gvw>

The Middle East Eye, *Trump talks Israel-UAE deal, Biden 's Middle East record at last night of Republican convention.* Dostępne na: <https://bit.ly/3iIBcc8>

The New Arab, *Regardless of who wins in November, the US is likely to stay in Afghanistan.* Dostępne na: <https://bit.ly/3iKXCJK>

The Times of Israel, *Envoy Friedman: If Biden wins, it will be bad for Israel and Gulf on Iran.* Dostępne na: <https://bit.ly/30Q2Yxc>

The Times of Israel, *US envoy Friedman: If Biden wins, it will be bad for Israel and Gulf on Iran.* Dostępne na: <https://bit.ly/36NsRS4>

The Wall Street Journal, *U.S. Lays Out Demands for New Iran Deal.* Dostępne na: <https://on.wsj.com/2FevsJv>

The Wall Street Journal, *Where Trump and Biden Stand on Foreign Policy.* Dostępne na: <https://on.wsj.com/33H2OtR>

The Week, *US set to pull out of Afghanistan regardless of the election result*. Dostępne na: <https://bit.ly/3jOy0gw>

The White House, *The Historic Deal that Will Prevent Iran from Acquiring a Nuclear Weapon*. Available at: <https://bit.ly/34HHSSK>

Trybuna, *Bliski Wschód za daleki dla Polski*. Dostępne na: <https://trybuna.info/bez-kategorii/bliski-wschod-za-daleki-dla-polski>

O AUTORZE

Jakub Klepek. Student International Politics and Intelligence Studies na Aberystwyth University w Wielkiej Brytanii, wziął również udział w wymianie studenckiej z Bilkent University w Turcji. Ukończył staż w Dowództwie Sił Lądowych NATO w Izmirze, a także staż w The Counterterrorism Group (CTG). Zainteresowania to kontrterroryzm, bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, dyplomacja i języki obce, a także Bliski Wschód – w szczególności zaś Izrael, Syria i Turcja.

Sfinansowano przez Narodowy
Instytut Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze
środków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich na lata
2018 – 2030

JEŻELI DOCENIASZ NASZĄ PRACĘ, DOŁĄCZ DO GRONA NASZYCH DARCZYŃCÓW!

Z otrzymanych funduszy sfinansujemy powstanie kolejnych publikacji.

Możliwość wsparcia to bezpośrednia wpłata na konto Instytutu Nowej Europy: 95 2530 0008
2090 1053 7214 0001 tytułem: „darowizna na cele statutowe”.